Πόσες αναμνηστικές φωτογραφίες συγγενών, φίλων, ιδιαίτερων στιγμών, ταξιδιών δεν καταλήγουν σε κάποιο συρτάρι, ξεχνιούνται ή φτάνουν ξανά στην επιφάνεια μετά από καιρό; Πόσες φορές δε γεννιέται η επιθυμία για ένα ταξίδι στο παρελθόν με τη βοήθεια εικόνων ή η ανάγκη για παραστατική εξιστόρηση γεγονότων και περιγραφή προσώπων σε μια φιλική συγκέντρωση;

της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΒΑΖΟΥ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΑΛΜΠΟΥΜ

Μαζεύοντας αναμνήσεις

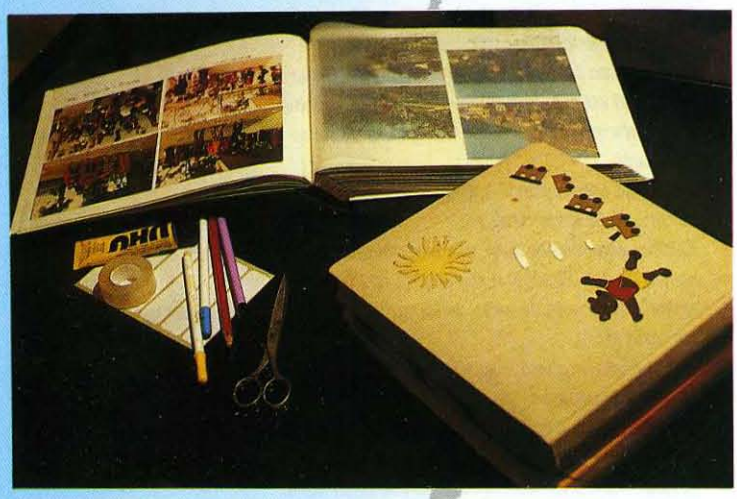

Τα σύνεργα της δουλειάς. Απλά και ευκολονόητα. Μάλλον υπάρχουν σε κάθε σπίτι. Πρώτη ύλη το άλμπουμ και κυρίως η διάθεση συλλογής αναμνήσεων.

Η σχέση του ανθρώπου του 20ου αιώνα με τη φωτογραφία καταμαρτυρείται από τις μικρές και αυθόρμητες ή πιο συστηματικές συλλογές φωτογραφιών που υπάρχουν σχεδόν σε κάθε σπίτι. Ακόμη και αν απουσιάζει η φωτογραφική μηχανή, σχεδόν όλοι, ενστικτωδώς ή ενσυνείδητα, προσπαθούν να κρατούν κάποιες σημαντικές στιγμές στο φωτογραφικό χαρτί. Η τάση αυτή ισχύει εξ ίσου για ανθρώπους που κατοικούν σε απομακρυσμένα μεταξύ τους σημεία της γης, με ριζικά διαφοροποιημένες πολιτιστικές αξίες, επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης ή μόρφωσης. Πιστεύουμε ότι αυτή η παρατήρηση που ενοποιεί την στάση των σύγχρονων ανθρώπων απέναντι στη φωτογραφία, αποκτά κοινωνιολογική σημασία, και κάποια στιγμή πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο μελέτης.

Άλμπουμ: μικρές φωτογραφικές ιστορίες

Τοποθετώντας τη συλλογή των τυπωμένων αναμνήσεων σ' ένα φωτογραφικό άλμπουμ, μπορούμε να επιχειρήσουμε

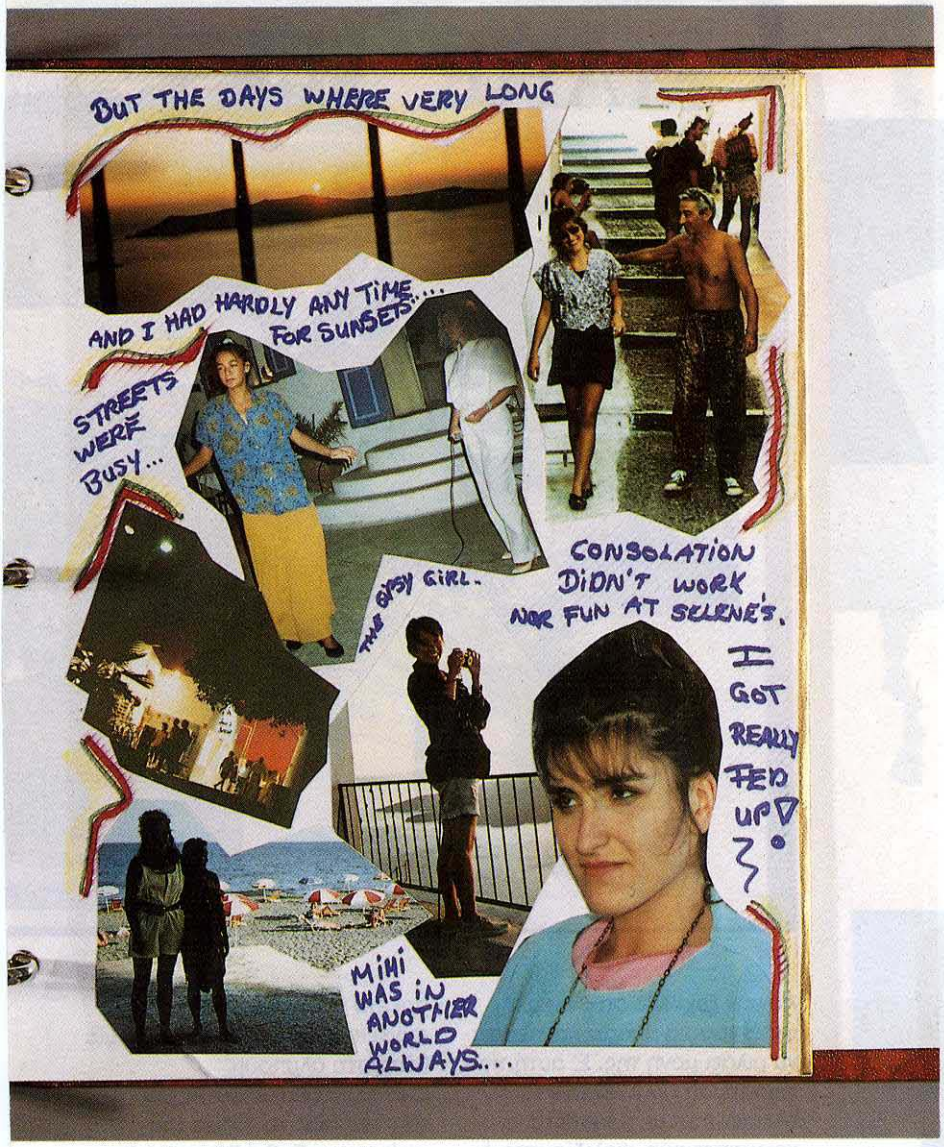

Φωτογραφίες και άλμπουμ: Κατερίνα Μαλμπράν

μια αναδρομή στο παρελθόν, χωρίς να χάσουμε τη ροή του χρόνου.
Είναι σαν να συνθέτουμε ένα όμορφο μυθιστόρημα, αναβιώνοντας παλιές ιστορίες, πρόσωπα αγαπημένα, γειτονιές ξεχασμένες.
Η σύνθεση ενός λευκώματος είναι κάτι το ξεχωριστό και εκφράζει την προσωπικότητα, την ιδιοσυγκρασία και τη νοοτροπία του δημιουργού.
Όλες, λίγο πολύ, οι οικογένειες έχουν στην κατοχή τους ένα ή περισσότερα αναμνηστικά φωτογραφικά άλμπουμ.
Συχνά οι φωτογραφίες έχουν τοποθετηθεί σ' αυτά χωρίς ιδιαίτερη προσοχή και βρίσκονται εκεί μόνο για να υπάρχουν.

Τα "ιστορικά" άλμπουμ

Έχουμε την τάση ν' αντιπαρερχόμαστε με αδιαφορία τα οικογενειακά άλμπουμ, τις προσωπικές στιγμές και πιστεύουμε ότι έχουν αξία μόνο για τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους.
Παραβλέπουμε όμως την "ιστορική" διάσταση. Ας αναλογιστούμε ότι μεγάλο μέρος από το ιστορικό υλικό για την μελέτη του περασμένου αιώνα προέρχεται από άλμπουμ της εποχής.
Τότε η δυνατότητα συγκρότησης ενός συνόλου φωτογραφιών ανήκε στις πιο εύπορες τάξεις. Περισώζονται έτσι αρκετά που μας επιτρέπουν να μελετάμε την προσωπικότητα, τις ενδυμασίες και άλλα πληροφοριακά στοιχεία για μια ολόκληρη εποχή. Χωρίς αυτές τις πρωτόλειες συλλογές, θα απουσίαζαν οι οπτικές μαρτυρίες και οι γνώσεις μας για την ιστορία των προηγούμενων καιρών θα ήταν ελλιπείς.

Άλμπουμ με χαρακτήρα και άποψη

Σε αρκετές περιπτώσεις αυτός που φτιάχνει το άλμπουμ διαθέτει λίγο παραπάνω χρόνο και περισσότερη έμπνευση για να δώσει ένα προσωπικό τόνο. Επιλέγει με προσοχή και συνοδεύει τις φωτογραφίες με ημερομηνίες και υπότιτλους. Μερικοί διαμορφώνουν το άλμπουμ καλλιτεχνικά και προσθέτουν σκίτσα, μικρές ζωγραφιές, κάποιες φορές κατασκευάζουν κολλάζ από διαφορετικά θέματα των φωτογραφιών τους. Όσοι θέλουν να είναι πιο παραστατικοί κολλάνε δίπλα στις αναμνηστικές εικόνες ενός ταξιδιού αποκόμματα εισιτηρίων, μικροσκοπικούς χάρτες ή διευθύνσεις.
Κάθε άλμπουμ, ακόμα και το πιο απλό, διαπνέεται από την ιδιαιτερότητα των φωτογραφιών που περιέχει. Όταν αφιερωθεί περισσότερος χρόνος, όταν γίνει τρόπος έκφρασης, τότε ελευθερώνεται και το καλλιτεχνικό πνεύμα του δημιουργού.

Φωτ. και άλμπουμ: Χριστίνα Βάζου

Τα άλμπουμ γάμου κατέχουν πολύ σημαντικό μερίδιο στην κατανάλωση. Κυκλοφορούν σε τεράστια ποικιλία, όπου η διαφοροποίηση έγκειται στο εξώφυλλο: ρομαντικές εικόνες με επικράτηση του λευκού αλλά και μοντέρνες συνθέσεις, ζωγραφικές αναπαραγωγές και γενικά ανάλαφροι τόνοι.

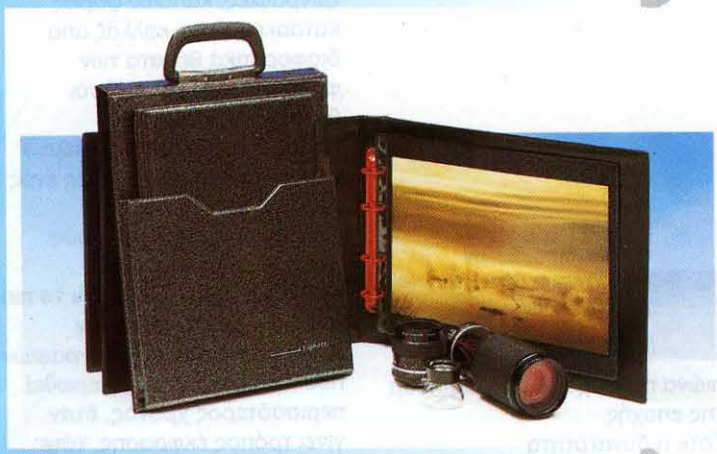

Οι θήκες για portfolio είναι προέκταση της ιδέας των άλμπουμ σε πιο επαγγελματικές αποστολές: Τα portfolio αντιπροσωπεύουν την ταυτότητα και μαζί το διαβατήριο του φωτογράφου για την επαγγελματική επιτυχία. Γι αυτό αξίζουν την πιο καλή παρουσίαση.

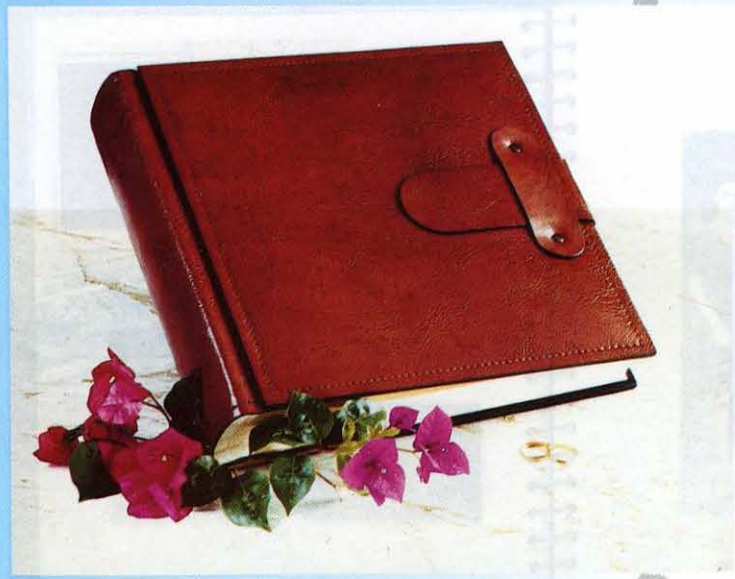

Τα δερμάτινα άλμπουμ αποπνέουν την αίσθηση της στιβαρότητας και της διακριτικής πολυτέλειας. Ακριβά μεν αλλά πραγματικά κοσμήματα για την φωτογραφική συλλογή σας.

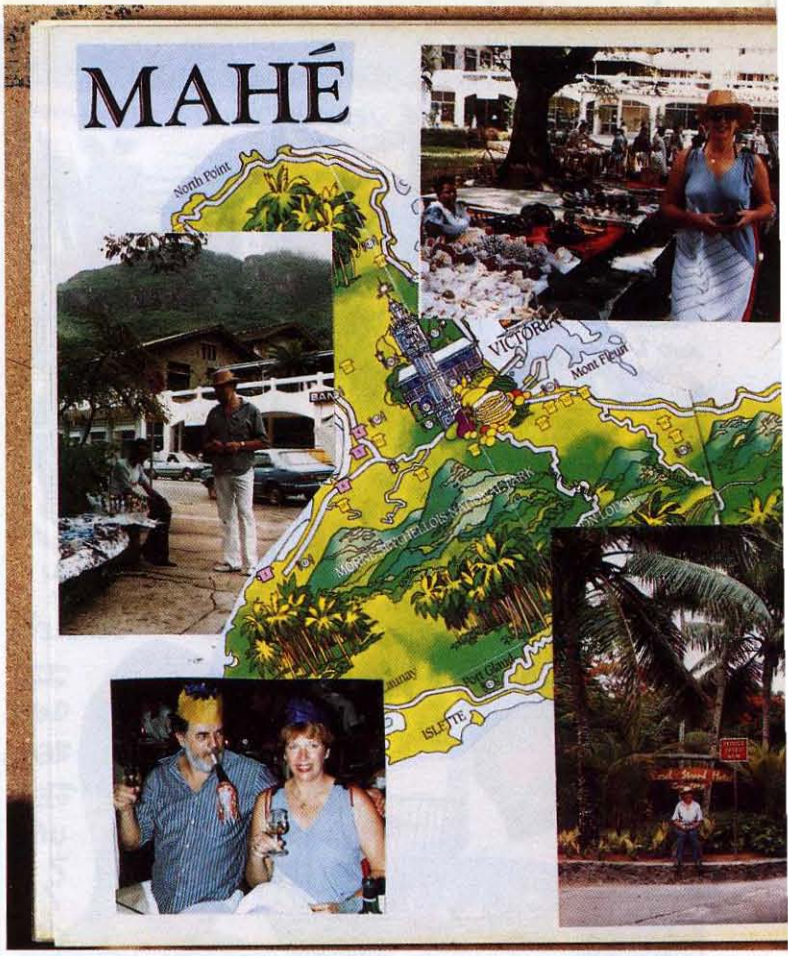

Ας μην ξεχνάμε ότι μία καλή φωτογραφία μπορεί και πρέπει να μιλάει μόνη της. Σ' αυτή την περίπτωση είναι άδικο να αλλοιώνεται με πρόσθετους χρωματισμούς, ψαλιδίσματα ή να χάνει την ουσία και την ιδιαιτερότητά της, τοποθετημένη ακριβώς δίπλα σε μία άλλη εικόνα.

Η ιδιαιτερότητα κάθε φωτογραφίας

Τα φωτογραφικά άλμπουμ δεν περιέχουν μόνο φωτογραφίες αρχείου, καλοτραβηγμένες και καλοτυπωμένες. Ο κάτοχός τους δεν ενδιαφέρεται πάντα τόσο για την ποιοτική απεικόνιση, όσο για το περιεχόμενο της εικόνας, για το συγκεκριμένο πρόσωπο που μπορεί να διακρίνεται λίγο στο βάθος, για το συναίσθημα που του ξυπνά η συγκεκριμένη στιγμή.

Ενώ κάποιες φωτογραφίες αφήνουν τον τρίτο παρατηρητή αδιάφορο, οι ίδιες σημαίνουν πολλά για τα άτομα που νιώθουν μια έλξη ή αγάπη προς το τοπίο, τον άνθρωπο ή το αντικείμενο που απεικονίζεται. Οι μνήμες ζωντανεύουν κι αυτό είναι αρκετό για να κερδίσουν οι συγκεκριμένες φωτογραφίες μία θέση στο άλμπουμ.

Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να επεκταθεί το νόημα της εικόνας, να δοθεί βάρος σ' ένα μέρος της μόνο, να διακοσμηθεί με πρόσθετα στοιχεία, να αυξηθεί η δράση της απέναντι σε τρίτους, ν' αποκτήσει ένα διαφορετικό χαρακτήρα.

Αυτός ο τρόπος χρησιμοποιείται συχνά για να σωθούν φωτογραφίες οι οποίες, αν περνούσαν από την αυστηρή ματιά ενός κριτικού φωτογραφίας, μπορεί να κατέληγαν στα σκουπίδια.

Θέματα

Άλλη ενδιαφέρουσα ιδέα είναι κάθε άλμπουμ να έχει ένα συγκεκριμένο θεματικό πυρήνα δηλ. η κεντρική ιδέα να αφορά ένα θέμα που αναπτύσσεται σε όλη την έκταση του άλμπουμ.

Έτσι μπορούμε να έχουμε ολοκληρωμένη φωτογραφική διαπραγμάτευση ποικίλων θεμάτων π.χ. φωτογράφηση ενός βιότοπου, οι παλιές πόρτες στις γειτονιές, πρόσωπα εργαζομένων κλπ.

Οι προτάσεις είναι πολλές και διαφορετικές. Αυτό ακριβώς

Φωτ. και άλμπουμ: Ίνγκριντ Δόμβρου

δίνει ενδιαφέρον στο αντικείμενο και οδηγεί στην ποικιλομορφία που συναντάμε καθώς ταξιδεύουμε, έχοντας ως οδηγό ένα άλμπουμ αναμνήσεων.

Το άλμπουμ ως επικοινωνία και ως ιδέα

Ανεξάρτητα από το είδος του φωτογραφικού άλμπουμ και τις φωτογραφίες που θα τοποθετήσουμε σ' αυτό, η σύνθεσή του είναι μια όμορφη, δημιουργική απασχόληση. Το φωτογραφικό άλμπουμ δεν είναι μόνο διαχρονικό, αλλά χρησιμεύει και ως μέσο επικοινωνίας με φίλους και γνωστούς. Οι εικόνες και ο τρόπος που τις συνθέτουμε θα τους δώσουν την ευκαιρία να γνωρίσουν μια διαφορετική όψη μας. Ένα άλμπουμ με φωτογραφίες μπορεί επίσης να γίνει ένα πολύ όμορφο δώρο που θα ενώσει περισσότερο τα άτομα μιας συντροφιάς. Μπορεί κάλλιστα να θεωρηθεί ως προέκταση της φωτογραφικής έκφρασης. Αξίζει λοιπόν να κοιτάξουμε ξανά παλιές φωτογραφίες, να αγοράσουμε ένα άλμπουμ και με φαντασία και κέφι να ταξινομήσουμε τις αναμνήσεις μας.

Φωτ. και άλμπουμ: Χριστίνα Βάζου

Η γνώμη των ειδικών

Η προσφορά άλμπουμ έχει διευρυνθεί τα τελευταία χρόνια στην ελληνική αγορά. Διατίθενται προϊόντα με μεγάλη ποικιλία σε ότι αφορά την ποιότητα, την τοποθέτηση των φωτογραφιών, τις διαστάσεις, το δέσιμο και το εξώφυλλο.
Προκειμένου να προσδιορίσουμε τις προτιμήσεις των καταναλωτών στο άλμπουμ και να πάρουμε μερικά ενδιαφέροντα στοιχεία, είχαμε μια μόνο λύση. Έπρεπε να απευθυνθούμε στους κατά τεκμήριο ειδικούς. Στους αντιπροσώπους δηλ. και τα μαγαζιά που διακινούν και διοχετεύουν στην κατανάλωση μεγάλους αριθμούς άλμπουμ.
Τους θέσαμε λοιπόν ερωτήματα για την συμπεριφορά του αγοραστικού κοινού και τα πιο δημοφιλή είδη άλμπουμ που κυκλοφορούν.

Συγκεκριμένα, οι ερωτήσεις που διατυπώθηκαν ενιαία ήταν :
1. Ποιά άλμπουμ επιλέγουν στην πλειοψηφία τους οι αγοραστές;
2. Πόσα περίπου χρήματα ξοδεύουν κατά μέσο όρο; Δίνουν μεγαλύτερη σημασία στην ποιότητα ή την χαμηλή τιμή;

Μ. Γεραμάς & Σια

Αυτοί που ξέρουν προτιμούν το σύστημα slip in. Είναι οικονομικό και προπάντων δεν κιτρινίζουν τα φύλλα στην πάροδο του χρόνου. Το τελευταίο σύμπτωμα επιβαρύνει τα φθηνά μαγνητικά άλμπουμ και απογοητεύει μακροπρόθεσμα όσους τα διαλέγουν. Πάντως για γάμους και βαφτίσια τα μαγνητικά εξακολουθούν να πουλιούνται, ιδίως αυτά με την κορνίζα.
Τα άλμπουμ με το ριζόχαρτο, την αράχνη όπως λέμε εμείς που είμαστε της δουλειάς, δεν έχουν μεγάλη πέραση, δεν τα προτιμάει ο κόσμος. Τα flip up δεν "φεύγουν" με το ρυθμό που τα ζήταγαν οι πελάτες παλιότερα.

Κόκκινος

Οι ερασιτέχνες δεν διαθέτουν πολλά χρήματα για φωτογραφικά άλμπουμ. Οι επιλογές για τα πιο ακριβά ανήκουν σίγουρα στους επαγγελματίες. Όσον αφορά τη δική μας πελατεία, φαίνεται ότι προτιμά τα μαγνητικά. Εμείς έχουμε μεγάλη ποικιλία από ποιοτικά άλμπουμ με ριζόχαρτο αλλά από τα δέκα που θα πουληθούν μόνο δύο ανήκουν σε αυτή την κατηγορία. Είναι βλέπετε πιο ακριβά και όχι και τόσο εύχρηστα. Στις λίγες περιπτώσεις που αγοράζονται, η επιλογή προέρχεται από ιδιώτες που ψάχνουν για κάτι διαφορετικό, ίσως πιο κλασικό.
Τα flip up έχουν λίγη ζήτηση. "Φεύγουν" μόνο σαν φθηνή λύση.

Κ. Θεοχάρης

Εμείς προσφέρουμε μεγάλη ποικιλία από άλμπουμ slip - in. Προτιμούνται από τους ερασιτέχνες γιατί χρησιμοποιούνται εύκολα, είναι αρκετά οικονομικά και δεν φθείρονται στο πέρασμα του χρόνου. Ο κόσμος ξοδεύει τώρα πιο πολλά χρήματα για αυτά τα άλμπουμ σε σχέση με παλιότερα. Τα άλμπουμ με ριζόχαρτο προωθούνται πιο δύσκολα στον καταναλωτή. Θα τα προτιμήσουν οι πελάτες που ψάχνουν για κάτι ποιοτικό, με ιδιαιτερότητα.

Χ. Γιαννάτος

Το κατάστημά μας δίνει μεγάλη βαρύτητα στο άλμπουμ και έχει αφιερώσει ειδικό τμήμα στον τομέα αυτό. Η πείρα μας δείχνει ότι πιο διαδεδομένο είναι το άλμπουμ με τη θήκη (slip - in). Οι φωτογραφίες τοποθετούνται εύκολα στη θέση τους και ξαναβγαίνουν για τυχόν ανακατατάξεις χωρίς να καταστραφεί το άλμπουμ. Κυκλοφορεί σε διάφορα μεγέθη και μάλλον οικονομικές τιμές.
Η επόμενη δημοφιλής κατηγορία είναι το μαγνητικό άλμπουμ. Οι πελάτες έχουν το περιθώριο να διαλέξουν ανάμεσα στο φθηνό spiral, τον τύπο με τη "βίδα" όπου προστίθενται φύλλα και στο πιο ακριβό με την βιβλιοδεσία. Εξαρτάται πάντα από τον προορισμό και το χρηματικό ποσό που είναι αποφασισμένος να ξοδέψει.
Λιγότερο διαδεδομένα είναι τα άλμπουμ με ριζόχαρτο. Αφορούν πελάτες που ψάχνουν για κάτι ξεχωριστό. Τα περισσότερα άλμπουμ που καταναλώνονται ανήκουν σε μια τάξη δαπάνης 2.500 - 5.000δρχ. Ακόμη και στις περιπτώσεις που πρόκειται για άλμπουμ με γάμο ή βαφτίσια, οι πελάτες διαλέγουν στην πλειοψηφία τους κάτι οικονομικό, χωρίς να αποκλείονται οι εξαιρέσεις.

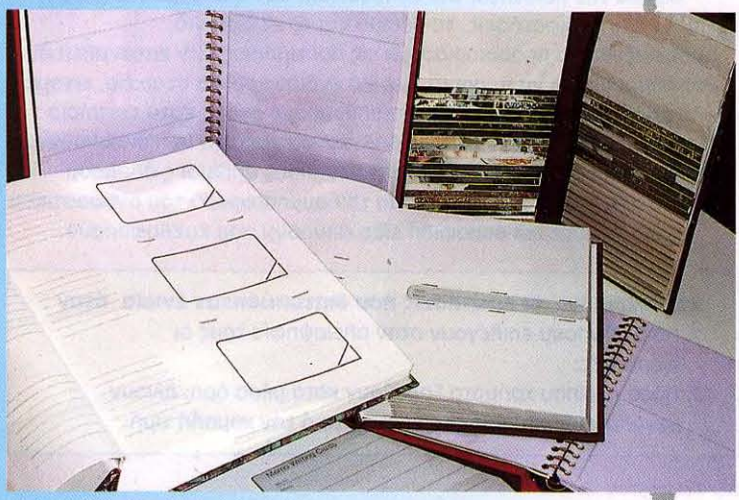

Άλμπουμ με θήκες

Μαγνητικά ή αυτοκόλλητα άλμπουμ

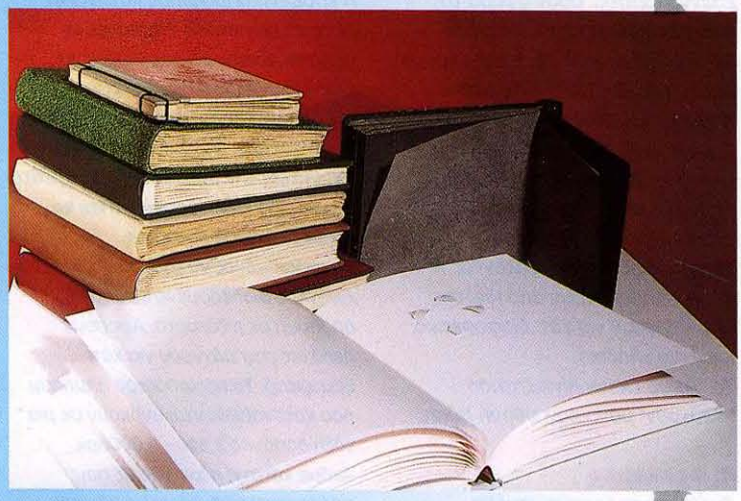

Άλμπουμ με ριζόχαρτο

ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΣ ΑΛΜΠΟΥΜ

Στην αγορά κυκλοφορεί μεγάλη ποικιλία από φωτογραφικά άλμπουμ. Τα περισσότερα εισάγονται από το εξωτερικό. Και όμως, πρόκειται για ένα αντικείμενο που προσφέρεται ιδιαίτερα για βιοτεχνική παραγωγή, σύμφωνα με τα οικονομικά μεγέθη της ελληνικής αγοράς. Ας ελπίσουμε ότι στο μέλλον κάποιοι θα αποφασίσουν να επενδύσουν στην αγορά αυτή που όπως φαίνεται έχει αρκετές προοπτικές.

Τα άλμπουμ της αγοράς διαφέρουν σε μέγεθος, αριθμό σελίδων, εξώφυλλο, τρόπο τοποθέτησης φωτογραφιών, ποιότητα και τιμή. Το μέγεθος των σελίδων σχετίζεται με τις διαστάσεις της εκτύπωσης και με τον ελεύθερο χώρο που δημιουργείται γύρω από τις φωτογραφίες και που λειτουργεί συχνά σαν κάδρο.

Ως προς την βιβλιοδεσία τα άλμπουμ είναι είτε "δεμένα" με πλάτη είτε με spiral ή τέλος αποτελούνται από αυτόνομες σελίδες τοποθετημένες σε κλασέρ. Το εξώφυλλο κατασκευάζεται από απλό ή χρωματιστό πλαστικοποιημένο χαρτόνι, συχνά δε διακοσμείται από ζωγραφιές ή σκίτσα, ανάλογα με τον προορισμό του άλμπουμ (φωτογραφίες από βαφτίσια, γάμο, παιδική ηλικία, ταξίδι κλπ.). Μερικά πιο "προχωρημένα" άλμπουμ έχουν εξώφυλλο με επικάλυψη από ύφασμα, φλούδα φελλού, δέρμα, πλέξιγκλας, ακόμα και από λεπτό ξύλο.

Άλμπουμ με θήκες

Σε αυτή την περίπτωση οι φωτογραφίες τοποθετούνται σε ειδικές πλαστικές θήκες. Η κατανομή των θηκών εξαρτάται από τις διαστάσεις των σελίδων. Συνήθως οι θήκες υποδέχονται φωτογραφίες μέχρι 10x15cm και σπανιότερα 13x18. Μερικοί εκπρόσωποι αυτής της κατηγορίας, τα άλμπουμ που ονομάζονται slip in, έχουν ελεύθερο χώρο δίπλα από την φωτογραφία για σημειώσεις, στο τελευταίο εσώφυλλο δε υπάρχει πρόβλεψη για φύλαξη των αρνητικών. Ας σημειωθεί ότι προσφέρεται μια δεύτερη παραλλαγή, τα άλμπουμ flip up που πρέπει να ανασηκωθούν οι θήκες για να αποκαλυφθούν οι εικόνες.

Τα άλμπουμ αυτού του είδους κυκλοφορούν σε διάφορα μεγέθη. Αρχίζουν από τις διαστάσεις "τσέπης" (από 400δρχ.) και συνεχίζουν σε εμφάνιση βιβλίου για 200 περίπου φωτογραφίες (από 2.500δρχ.) ή δεμένα για μεγαλύτερη χωρητικότητα 300 φωτογραφιών και άνω (από 3.000δρχ.)

"Μαγνητικά" ή αυτοκόλλητα

Οι φωτογραφίες τοποθετούνται ανάμεσα σε λευκό ή μαύρο χαρτόνι και μια διάφανη ζελατίνα. Είναι πολύ βολικά γιατί η σύνθεση τελειώνει γρήγορα και εύκολα ακόμη και για κάποιον που δεν είναι πολύ σχετικός με άλμπουμ.

Στα αρνητικά σημεία αναφέρουμε την μακροπρόθεσμη επίδραση στην διατήρηση των φωτογραφιών. Μερικές φορές η κόλλα που είναι εμποτισμένα τα φύλλα σιγά σιγά κιτρινίζει και στα κακής ποιότητας άλμπουμ μπορεί να καταστρέψει τις φωτογραφίες. Προτείνουμε λοιπόν την επιλογή της καλύτερης δυνατής ποιότητας στα μαγνητικά άλμπουμ αφού δεν σχετίζεται μόνο με την αισθητική αλλά αυτή καθαυτή την συντήρηση των φωτογραφιών. Διατίθενται σε διάφορες παραλλαγές, τύπου spiral (από 1.200δρχ.) ή τύπου "βίδας" στο οποίο προστίθενται σελίδες κλπ. Το τελευταίο κοστίζει αρκετά ακριβά (είδαμε ένα με 10 σελίδες για βάφτιση που χρεωνόταν 5.600δρχ.) αλλά είναι πολύ λειτουργικό.

Με ριζόχαρτο

Τα φύλλα μπορεί να είναι λευκά ή μαύρα χαρτόνια πολυτελείας όπου κάθε σελίδα διαχωρίζεται από την επόμενη με ριζόχαρτο, για την προστασία του φωτογραφικού χαρτιού.

Σ' αυτή την περίπτωση οι φωτογραφίες προσαρμόζονται με ειδική κόλλα, αυτοκόλλητα διπλής όψης ή αυτοκόλλητες γωνίες.

Οι τιμές ξεκινάνε από 2.000δρχ. και κλιμακώνονται μέχρι τις 40.000δρχ. (!!) ανάλογα με το μέγεθος, την ποιότητα του εξωφύλλου και τον αριθμό των σελίδων.

Για καλές αγορές

Στα άλμπουμ συναντάμε μέτριο βαθμό τυποποίησης. Προσφέρονται βιομηχανικά άλμπουμ μαζικής παραγωγής αλλά και χειροποίητα δημιουργήματα υψηλής αισθητικής αξίας που από μόνα τους είναι μικρά καλλιτεχνήματα.Οι τιμές διαφοροποιούνται ανάλογα το είδος του άλμπουμ, την πολιτική τιμολόγησης κάθε καταστήματος, την κατανάλωση που επιτυγχάνει κλπ. Μερικοί εισάγουν μόνοι τους τα άλμπουμ και τα διαθέτουν απευθείας στο κοινό ενώ οι υπόλοιποι τα προμηθεύονται από χονδρεμπόρους. Επίσης αλλάζουν τα ποσοστά κέρδους από κατάστημα σε κατάστημα.

Σε γενικές γραμμές τα μικρά μαγαζιά της γειτονιάς έχουν ακριβότερες τιμές γιατί προσπαθούν να αντλήσουν τα έσοδά τους από μικρότερο αριθμό πελατών, χωρίς να ισχύει σε κάθε περίπτωση. Πάντως για τα τυποποιημένα άλμπουμ γνωστών εταιριών αξίζει να ψάξουμε σε μαγαζιά του κέντρου όπου ο ανταγωνισμός συμπιέζει τις τιμές προς όφελος του καταναλωτή. •

Εκατοντάδες και συχνά χιλιάδες φωτογραφίες σε ατημέλητα συρτάρια περιμένουν υπομονετικά την στιγμή που θα... οργανωθούν. Ελπίζουμε ότι η ανάγνωση αυτού του άρθρου σας έδωσε ιδέες, ερεθίσματα και προ πάντων αποφασιστικότητα για να προχωρήσετε σε δραστικές... άλμπουμ - λύσεις.